

Lisa 2.

Visioon fookussektorite tulevikust

Puidutööstus

Eesti puidutööstusel on oluline positsioon globaalses majanduses, keskendudes kohalikul ressursil põhineva väärtusahela maksimeerimisele. Eestist eksporditakse kõrgelt vääringdatud puidutoodangut, näiteks ehituselemente, mööblit ja nutikaid lahendusi. Puitu kasutatakse uutes valdkondades, näiteks bioplastide, viskooskangaste, biokütuste ja energiatõhusate ehitusmaterjalide tootmises.

Teadusasutuste, ettevõtete ja riigi tihe koostöö toetab tootmisprotsesside optimeerimist. Automatiseerimine ja digitehnoloogiad aitavad parandada ressursside kasutust. Kohalikud väikeettevõtted ja suured tööstusettevõtted loovad tõhusa ökosüsteemi, mis toetab nii kohalikku kasvu kui ka rahvusvahelist konkurentsivõimet.

Merendussektor

Meremajanduse globaalselt kasvav ja mitmekesine turg ning Eesti ärikeskkond võimaldavad arendada, toota ja eksportida väikeseeriaste ja eriprojektidena väga keerukaid, kõrge kvaliteediga, tarku ja keskkonnasäästlikke laevu jt meretööstustooteid kogu väärtusahela ulatuses. Eesti meretööstuse konkurentsivõime põhineb headel rahvusvahelistel koostöösuhetel ja valmisolekul rakendada oma toodetes kõige uuemaid tehnoloogilisi lahendusi.

Eesti merendussektor on muutunud mitmekülgseks ja tugevnenud konkurentsivõimega tööstusharuks. Laevanduses on toimunud üleminek taastuvatele energiaallikatele, mis on vähendanud süsinikujalajälge. Autonoomsed ja kaugjuhitavad laevad on muutnud logistika efektiivsemaks ja ohutumaks.

Eesti sadamad on digitaliseeritud ja toimivad rahvusvaheliste logistikasõlmedena, kus tehnoloogia aitab optimeerida kauba liikumist ja vähendada keskkonnamõjusid. Meretuulepargid mängivad olulist rolli taastuvenergia tootmises ja energiajulgeoleku suurendamisel.

Eesti merendussektor on lõimunud rahvusvaheliste väärtusahelatega, pakkudes kestlikke ja kõrgtehnoloogilisi lahendusi ja teenuseid, muutes sektori rahvusvaheliselt konkurentsivõimeliseks.

Toidu- ja joogitööstus

Eesti toidu- ja joogisektor on kujunenud oluliseks tegijaks, panustades mitmekesisesse ja kõrge kvaliteediga toodangusse. Vääringdatakse kohalikke bioressursse, nagu teraviljad, marjad, liha ja piim, et toota kõrgema lisandväärtusega tooteid, sealhulgas tervisetooteid ja funktsionaalset toitu. Eesti puhtast toorainest valmistatud tooted, nagu taimsed alternatiivid ja mahetooted, on nõutud ka eksporditurgudel.

Sektor panustab teaduskoostöösse, mis viib uute tehnoloogiate ja tootmismeetodite kasutuselevõtuni. Täppispõllumajandus ja automatiseerimine suurendavad tootmise efektiivsust, tagades samal ajal toidu kvaliteedi ja jälgitavuse.

Eesti toidu- ja joogisektor on mitmekesistanud oma turge ja ekspordib kõrgelt vääringdatud tooteid, vastates nõudlusele jätkusuutlike ja tervist toetavate toodete järele.

Masina- ja metallitööstus

Eesti masina- ja metallitööstus on kõrgtehnoloogiline ja rahvusvaheliselt konkurentsivõimeline sektor, kus domineerivad nutikad tootmislahendused, automatiseeritud tootmisliinid, robotika ja tehisintellekti rakendused. Need on muutnud sektori tõhusamaks ja paindlikumaks, võimaldades kiiret kohandumist turu nõudlusega. Digitaalsete kaksikute ja suurandmete kasutamine aitab optimeerida tootmist ja vähendada jäätmeid.

Rohepöörde põhimõtted on lõimitud sektori tegevusse, kasutades taastuenergiat ja ringlusse võetud materjale. Eesti masina- ja metallitööstus on juhtiv robotika ja automaatika lahenduste tootja, pakkudes jätkusuutlikke tooteid nii Euroopa kui globaalsel turul.

Sektor on tihedalt seotud rahvusvaheliste väärtusahelatega ja panustab uute tehnoloogiate arendamisse, osaledes Euroopa Liidu projektides ning pakkudes lahendusi energiatõhususe ja automatiseerimise valdkondades.

Kaitsetööstus

Eesti kaitsetööstus on tehnoloogiliselt arenenud ja rahvusvaheliselt tunnustatud sektor, keskendudes kõrgtehnoloogiliste lahenduste arendamisele. Peamised valdkonnad hõlmavad küberkaitset, mehitamata süsteeme, robotikat ja tarkvarapõhiseid lahendusi ja laskemoona, mis toetavad kaasaegset sõjapidamist. Eesti on liider küberjulgeolekus ja digitaalse lahinguvälja lahendustes, pakkudes tugevat konkurentsieelist.

Kaitsetööstus on lõimitud rahvusvaheliste kaitseprojektidega, osaledes Euroopa Liidu ja NATO programmides. Eesti ettevõtted arendavad autonoomseid süsteeme ja tehisintellekti rakendusi, aidates kaasa rahvusvahelisele julgeolekule.

Tihe koostöö teadusasutustega ja sidemed teiste tehnoloogia-sektoritega tagavad Eesti kaitsetööstuse konkurentsivõime, toetades nii riigi julgeolekut kui ka majandust.

Info- ja kommunikatsioonitehnoloogiad

Eesti info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) sektor on jätkuvalt üks meie riigi majanduse tugisammastest ja rahvusvaheline edulugu. E-riigi kogemused ja turvalised digilahendused, sealhulgas e-teenused, tarkvaraarendus ja pilvetechnoloogiad, on kindlustanud Eesti juhtpositsiooni globaalses tehnoloogiavaldkonnas. Eesti IKT-ökosüsteem on tuntud teadusasutuste, idufirmade ja tehnoloogiaettevõtete uuendusmeelsuse ja tiheda koostöö poolest.

Tehisintellekti, suurandmete ja asjade interneti rakendused juhivad sektori arengut, muutes tööstusi efektiivsemaks ja intelligentsemaks. Küberkaitse on Eesti IKT sektori üks peamisi tugevusi, pakkudes lahendusi rahvusvahelisele turule.

IKT sektor mängib olulist rolli teiste tööstusharude digitaliseerimises ja on seotud tervisetehnoloogia, rohetechnoloogia ja kaitsetööstusega, tagades Eesti püsiva uuenduslikkuse globaalses tehnoloogiamaailmas.

Rohetechnoloogiad

Eesti rohetechnoloogiate sektor on üks meie majanduse võtmevaldkondi, keskendudes taastuenergiatele, energiasalvestusele ja süsiniku vähendamise tehnoloogiatele. Eesti on saavutanud edu päikese- ja tuuleenergia tootmises ning arendanud roheline vesiniku ja biogaasi tehnoloogiaid, mis tugevdavad energiapulgeolekut ja

aitavad saavutada süsinikuneutraalsust. Eesti elanikkonnale on tagatud nõuetekohane ning hea kriisikindlusega joogiveevarustus ning reoveepuhastus.

Sektori areng põhineb uuenduslikel tehnilistel lahendustel ning koostööl teadusasutuste ja tööstusega. Eesti ettevõtted pakuvad rahvusvaheliselt nutikaid energiasüsteeme, vee puhastamise ja taaskasutamise tehnoloogiaid ja rohelise taristu lahendusi.

Rohetehnoloogia sektor on lõimitud Euroopa ja rahvusvaheliste energiaprojektidega, tagades Eesti innovatsiooni juhtpositsiooni ja panustades majanduse kasvu ning keskkonnasäästlikkusse.

Tervisetehnoloogiad

Eesti tervisetehnoloogia sektor on rahvusvaheliselt tunnustatud innovatsiooni eestvedaja, pakudes tipptasemel tervisetehnoloogiaid ja -teenuseid. Sektor põhineb teadusasutuste, tervishoiuasutuste ja ettevõtete tihedal koostööl, kus arendatakse digitaalseid lahendusi ja tervishoiuautomatiseerimise süsteeme. Terviseandmete kasutamine ja analüüs on saanud Eesti peamiseks konkurentsieeliseks haiguste ennetamisel ja täppismeditsiinis. E-tervise ja digitaalsete teenuste arendamine on viinud Eesti juhtpositsioonile digitaalse tervishoiu lahendustes, nagu kaugravi ja tehisintellekti kasutamine diagnostikas. Personaalmehitsiini lahendused on laialdaselt kasutusel, võimaldades kohandatud ravi.

Eesti tervisetehnoloogia sektor on ka oluline eksportija, osaledes rahvusvahelistes projektides ja pakudes kõrgtehnoloogilisi lahendusi. Sektori kasv on seotud tervishoiuteenuste kvaliteedi parandamise ja ennetava tervishoiu edendamisega uuenduslike tehnoloogiate abil.